

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากเบอร์ลิน

(Weekly News from Berlin)

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน

6 พฤษภาคม 2565

ข่าวภายในประเทศ และข่าวเศรษฐกิจ

พฤติกรรมการใช้เงินของคนเยอรมัน ที่เน้นเก็บ...ไม่เน้นใช้

นาย Marcel Fratzscher นักเศรษฐศาสตร์และนักเขียนชื่อดังจากกรุงเบอร์ลิน ได้ออกมาแสดงท่าทีชัดเจนว่า ที่ผ่านมาเขาจะรู้สึกเบื่อหน่ายและหงุดหงิดทุกครั้งเมื่อถูกถามถึงเรื่องพฤติกรรมการใช้เงินของคนเยอรมัน ซึ่งโดยนาย Fratzscher กล่าวว่า “พฤติกรรมการใช้เงินของคนเยอรมันนั้น เต็มไปด้วยความกังวล ความละอาย และความรู้สึกที่ผิด” พูดแบบนี้แล้ว ผู้ฟังอาจจะงง แต่นาย Fratzscher ได้ขยายความต่อว่า “ค่านิยมของคนเยอรมันที่ผ่านมา มักจะยกย่องคนที่ฝากเงินเข้าแบงก์เป็นยอดมนุษย์ เป็นคนดีและมีศีลธรรม ในขณะที่กลับมองกันว่า คนที่มีหนี้สินหรือคนที่คิดจะสร้างหนี้เป็นกลุ่มคนที่น่ารังเกียจและไม่มีศีลธรรม” ซึ่งในความเป็นจริงและมุมมองด้านเศรษฐกิจแล้ว การเก็บออมเงินกับการสร้างหนี้ถือเป็นเรื่องที่ต้องเกิดควบคู่กันไปในระบบเศรษฐกิจ เพราะว่าหากไม่มีการสร้างหนี้เกิดขึ้นเลย แล้วจะเอารายได้จากดอกเบี้ยมาจากไหน

ในหนังสือ “Geld oder Leben (จะเลือกมีเงินหรือจะเลือกใช้ชีวิต)” ของนาย Fratzscher ซึ่งได้เขียนขึ้นเมื่อครั้งที่นาย Fratzscher ยังดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันเพื่อการวิจัยทางเศรษฐกิจเยอรมนี (DIW – Deutscher Institut für Wirtschaftsforschung) ในกรุงเบอร์ลิน โดยได้เปิดเผยว่า พฤติกรรมการฝากเงินของคนเยอรมันไม่ได้เป็นพฤติกรรมที่น่ายินดีหรือน่าปลื้มใจแต่อย่างใดในมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์ หากแต่เป็นปัญหาใหญ่ระดับประเทศและยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจในอนาคตด้วย ซึ่งนาย Fratzscher ได้วิจารณ์พฤติกรรมการฝากเงินของชาวเยอรมันในช่วง 100 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ว่า การฝากเงินได้กลายเป็นประเด็นทางการเมืองมาโดยตลอด และมีการที่นำเอาภาพลักษณ์ของแม่บ้านในภูมิภาคสวาเบีย (Schwaben) ทางตอนใต้ของเยอรมนี ซึ่งเป็นกลุ่ม

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ ไม่ว่าโดยทางใด

สตรีที่มีภาพลักษณ์ว่าประหยัดมัธยัสถ์มาก จนถึงขั้นไม่ยอมใช้เงิน ซึ่งหากหญิงกลุ่มนี้ต้องการจะหาซื้ออะไร พวกเธอก็จะออมเงินจนมีเงินครบก่อนแล้วถึงค่อยซื้อ ซึ่งการเอาพฤติกรรมเหล่านี้มาเป็นค่านิยมหลักในการใช้ชีวิตของคนเยอรมัน คงไม่ใช่เรื่องที่น่าชื่นชมมากนัก ซึ่งนาย Fratzscher เห็นว่าการออมทรัพย์ที่ดี ต้องทำอย่างมีเหตุมีผลรองรับ และต้องมีการผสมผสานระหว่างการประเมินความเสี่ยงกับผลกำไรควบคู่ไปด้วย แต่ในความเป็นจริงแล้ว คนเยอรมันเข้าข่ายบ้ออมเงินอย่างไรเหตุผล จนแทบไม่มีประเทศใดในโลกนี้ที่สู้เยอรมนีได้ เพราะคนเยอรมันส่วนใหญ่จะฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์ไว้มาก

นาย Fratzscher ยังได้แสดงความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า ปัจจุบันพฤติกรรมการออมเงินของคนเยอรมันได้กลายเป็นปัญหาในเชิงนโยบายของประเทศนี้ เพราะได้ขยายผลไปถึงวิธีการพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นของนโยบายการก่อหนี้ของประเทศ ยกตัวอย่างเช่นนโยบาย “Schuldenbremse (เหยียบเบรกระงับการสร้างหนี้)” ที่สะท้อนอย่างชัดเจนว่า ผู้คนหรือผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติให้ก่อหนี้นั้น ส่วนใหญ่จะโฟกัสอยู่เฉพาะที่ปริมาณหนี้ที่จะสร้าง แต่กลับไม่สนใจว่า การสร้างหนี้ของรัฐบาลนั้น นำไปใช้ในการลงทุนด้านใดบ้าง ซึ่งหากพิจารณาเปรียบเทียบกับการบริหารงาน/เงินของกิจการ/บริษัทแล้ว จะพบว่า คนเยอรมันส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเฉพาะบัญชีหนี้สิน จนเพิกเฉยหรือไม่ได้ดูในส่วนของบัญชีสินทรัพย์แต่อย่างใด ซึ่งจริงๆ แล้วต้องดูทั้งสองส่วนควบคู่กันไป

นาย Fratzscher ไม่ได้เห็นว่าการสร้างหนี้ของรัฐบาลเป็นเรื่องง่าย ๆ ที่ไร้ปัญหา แต่ในทางตรงกันข้าม นาย Fratzscher เห็นว่า นโยบายด้านการเงินของเยอรมนีในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนของหนี้เพิ่มขึ้น แต่รายได้สุทธิของประเทศกลับครั้งล้าล้ายูโร ซึ่งปัจจัยหลักที่ทำให้รายได้ของประเทศลดลง คือ ระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่มักบริหารจัดการบนหลักการเน้นความประหยัด จนหลาย ๆ สิ่งพัง/ชำรุดเป็นจำนวนมาก นาย Fratzscher เห็นว่า ความรับผิดชอบในฐานะรัฐต่อประชาชนนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมากยกตัวอย่างเช่นการปฏิรูประบบการเกษียณอายุ เป็นต้น โดยรัฐมีหน้าที่ที่จะต้องลงทุนในด้านที่ทำกำไรให้กับประเทศ เพื่อให้ประเทศมีความพร้อมที่จะรับมือกับอนาคตอย่างด้าน การอนุรักษ์สภาวะอากาศ การปรับตัวเข้าสู่ระบบดิจิทัล และด้านการศึกษา

อีกเรื่องที่ทำให้นาย Fratzscher รู้สึกไม่พอใจ ก็คือ การที่ชาวเยอรมันมัวแต่บ่นและไม่พอใจกับนโยบายการเงินของธนาคารที่คงอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ ซึ่งนาย Fratzscher เห็นว่า จริงๆ แล้ว ธนาคารกลางไม่ใช่ตัวปัญหาที่คงอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำลง แต่ธนาคารกลางไม่มีทางเลือกอื่น เพราะปัญหาเศรษฐกิจในระดับมหภาค ซึ่งการที่คนเยอรมันออกมาบ่นเรื่องอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำนั้น ก็เพราะคนเยอรมันนิยมออมเงินสูง แต่ใช้เงินไปกับการลงทุนเพียงเล็กน้อย จึงทำให้ค่าของเงินลดลง นาย Fratzscher เขียนถึงเรื่องดังกล่าวในหนังสือของเขาว่า “อัตราดอกเบี้ยเป็นผลของกลไกตลาดที่เกิดขึ้นจากอุปสงค์และอุปทาน”

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มิบุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

อีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้อัตราดอกเบี้ยต่ำก็คือ ความไม่สมดุลกันกันระหว่างทรัพย์สินกับรายได้อัตรา หรือพูดให้เห็นภาพก็คือ เหมือนกับคนรวยที่ประหยัดมาก ๆ จนไม่ยอมใช้เงินนั่นเอง และเมื่อมีคนรวยอาศัยในประเทศที่รวยก็ทำให้อัตราการออมทรัพย์สินในประเทศสูง นาย Fratzscher ได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการปฏิรูประบบภาษีและระบบสังคมสงเคราะห์ที่ต้องมีการเก็บภาษีทรัพย์สินและภาษีมรดกมากขึ้นและมีการชดเชยในระบบเกษียณอายุมากขึ้นด้วย แม้ว่าหนังสือเล่มนี้จะออกมาก่อนที่จะมีสงครามยูเครน ทำให้ไม่มีการกล่าวถึงประเด็นดังกล่าวในหนังสือเล่มนี้ แต่สงครามนี้เองก็ทำให้เห็นว่า การอภิปรายเชิงเศรษฐกิจมีความสำคัญขนาดไหน และทำให้หนังสือเล่มนี้มีความทันสมัยขึ้นไปอีก

จาก Handelsblatt 6 พฤษภาคม 2565

Office of Commercial Affairs - Royal Thai Embassy
Petzowerstr. 1, 14109 Berlin, Germany
email - thaicom.berlin@t-online.de

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด